การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Repackaging Design)

Patsara Sirikamonsin

บรรจุภัณฑ์ (Package) คือ วัสดุใด ๆ ที่นำมาใช้สำหรับบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้ม ป้องกัน ลำเลียง จัดส่ง และนำเสนอสินค้า

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging Design) หมายถึง การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์ให้สัมพันธ์กับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ เพื่อการคุ้มครองป้องกันไม่ให้สินค้าเสียหายและเพิ่มคุณค่าด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการสร้างสรรค์

ประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์

01 การบรรจุและการคุ้มครองป้องกัน เช่น กันน้ำ กันความชื้นกันแสง กันแก๊ส เมื่ออุณหภูมิสูงหรือต่ำ

02 การบ่งชี้ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ต้องแสดงให้เห็นตัวผลิตภัณฑ์ต่อผู้บริโภค ในทันที โดยการใช้ชื่อการค้า เครื่องหมายการค้า ชื่อผู้ผลิต ลักษณะและ ประเภทของสินค้า เข้ามาเป็นเครื่องมือบ่งชี้

03 การอำนวยความสะดวกในการจัดจำหน่ายและการกระจาย เหมาะสม ต่อพฤติกรรมการซื้อขายเอื้ออำนวย การแยกขายส่งต่อ การตั้งโชว์ การส่งเสริมจูงใจในตัว ทนต่อการขนย้าย ขนส่ง และการคลังสินค้า

04 การอำนวยความสะดวกในการใช้งาน เพื่อให้มีโครงสร้างเข้ากับ ขบวนการบรรจุ เอื้ออำนวยความสะดวกใน การหิ้วถือกลับบ้าน ตลอดจน การใช้ได้กับเครื่องมือการบรรจุที่มีอยู่แล้ว

05 การดึงดูดความสนใจผู้บริโภค เพื่อยึดพื้นที่แสดงจุดเด่น โชว์ตัวเองได้ อย่างสะดุดตา สามารถระบุแจ้ง เงื่อนไข แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอ ผลประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อจูงใจผู้บริโภค

06 การเศรษฐกิจ บรรจุภัณฑ์มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์เพราะถือว่า เป็นต้นทุนการผลิตอีกอันหนึ่งที่ทำให้เกิดผลกำไรแก่ผู้ผลิต

ประเภทของบรรจุภัณฑ์

การแบ่งบรรจุภัณฑ์แบ่งได้หลายวิธี เช่น แบ่งประเภทตามลักษณะกรรมวิธีการ ผลิต และวิธีการขนถ่ายผลิตภัณฑ์ การแบ่งและเรียกชื่อบรรจุภัณฑ์อาจแตกต่างกันออกไป ในที่นี้ขอแบ่งประเภทของบรรจุภัณฑ์ได้ดังนี้

1) บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย (Individual Package)
2) บรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Package)
3) บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด (Outer Package)

1.บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย (Individual Package)

บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย (Individual Package) คือ บรรจุภัณฑ์จะห่อหุ้มและ สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง บรรจุภัณฑ์ชั้นในจะท าหน้าที่หลักในการป้องกันสินค้า ที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์เสียคุณภาพ

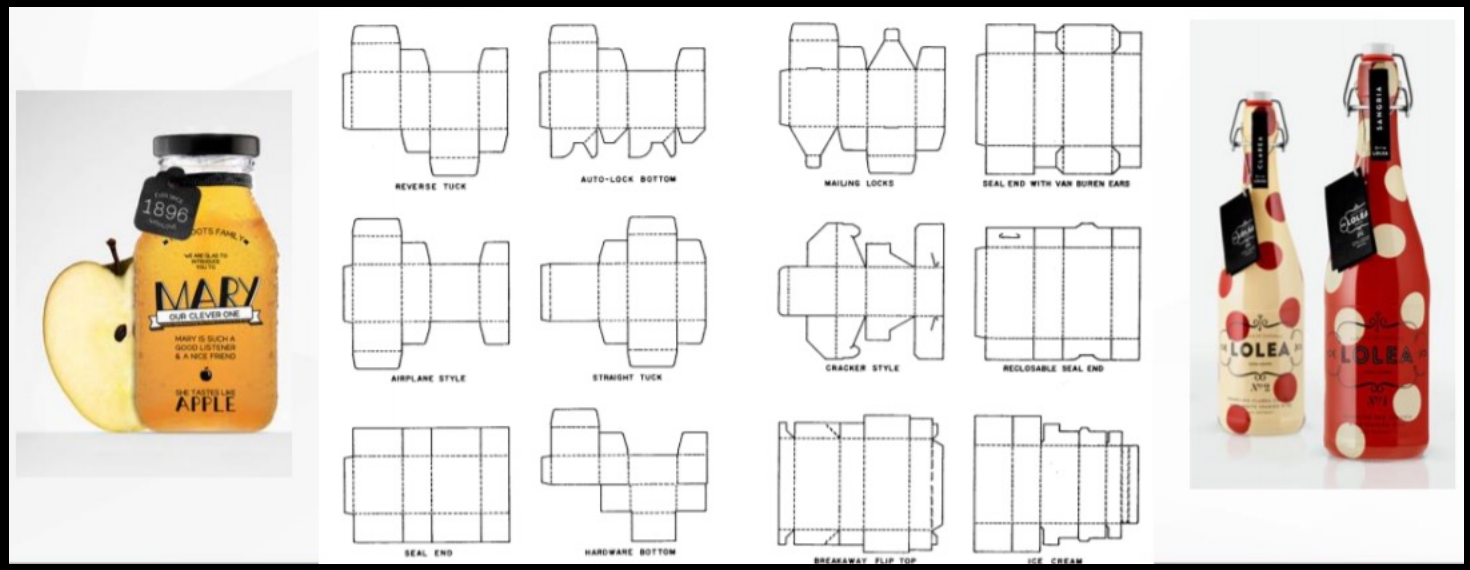

2.บรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Package)

บรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Package) คือ บรรจุภัณฑ์ที่ทำหน้าที่ในการห่อหุ้ม
บรรจุภัณฑ์ชั้นในไม่ให้ได้รับแรงกระแทกจากภายนอก บรรจุภัณฑ์ชั้นที่สองมีหน้าที่รวบรวมบรรจุภัณฑ์
ชั้นแรกไว้ด้วยกัน

3. บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด (Outer Package)

บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด (Outer Package) คือ บรรจุภัณฑ์ที่เป็นหน่วยรวม ขนาดใหญ่ ทำหน้าที่ในการป้องกันผลิตภัณฑ์ การขนถ่ายสินค้าเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและรวดเร็วในระหว่างการขนส่ง

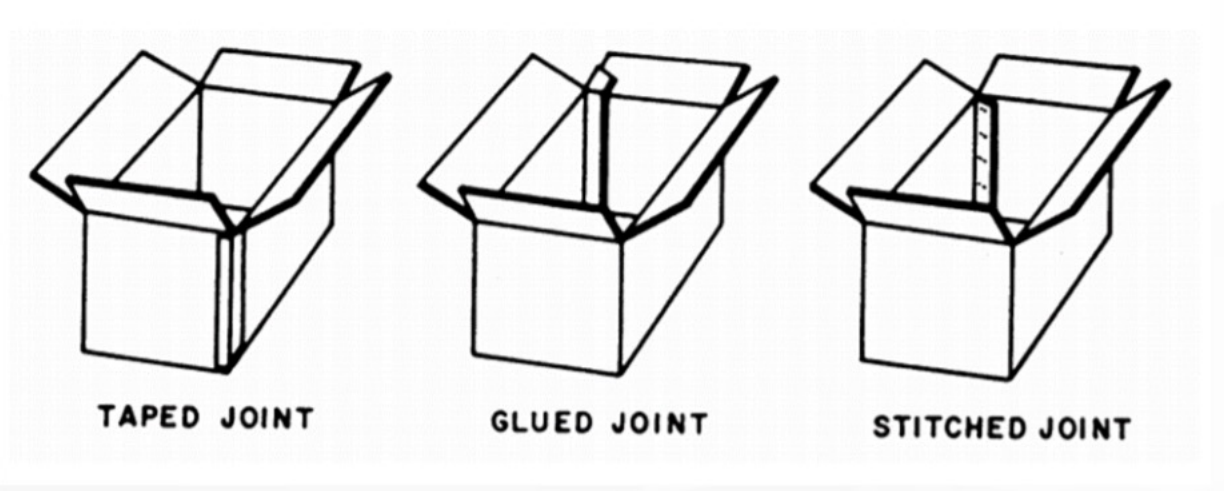

วัสดุบรรจุภัณฑ์

วัสดุบรรจุภัณฑ์ (PACKAGING MATERIALS) จัดว่าเป็ นเครื่องมือที่มีหน้าที่ของกายภาพ (PHYSICAL FUNCTIONS) คือ หน้าที่ทางด้านการปกป้องคุ้มครอง(PROTECTION) และการใช้ประโยชน์ (UTILITY) ของบรรจุภัณฑ์ วัสดุที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันมี 4 ชนิด ได้แก่

กระดาษ (PAPER)

พลาสติก (PLASTIC)

โลหะ (METAL)

แก้ว (GLASS)

กระดาษ (PAPER)

- กล่องกระดาษแข็งแบบพับ (FOLDING CARTONS)

นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย มีราคาถูกทั้งวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

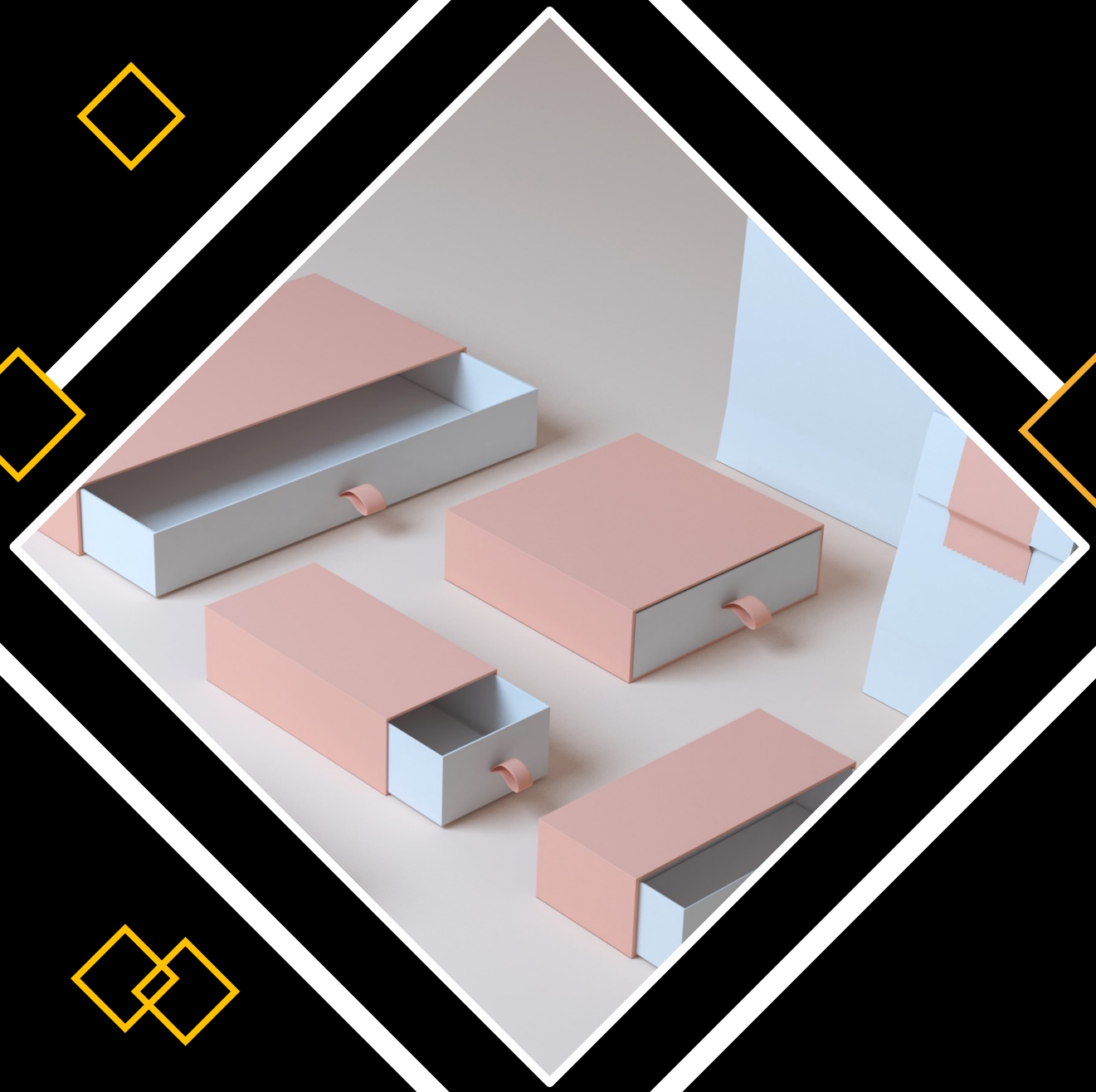

กระดาษ (PAPER)

- **กล่องกระดาษแข็งแบบตายตัว (RIGID BOXES)**

กล่องกระดาษแข็งแบบตายตัว คือรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ประกอบด้วยโครงสร้าง 2 ชิ้นทำให้แข็งแรงด้วยขอบมุมในแนวตั้ง เนื้อกระดาษทำกล่องชนิดนี้ เป็นกระดาษแข็งหนา กล่องด้านในก็มักจะปิดผนึกด้วยกระดาษเนื้อละเอียดอีกชั้นหนึ่ง

กระดาษ (PAPER)

- กล่องกระดาษลูกฟูก

แผ่นกระดาษลูกฟูกประกอบด้วยกระดาษ 2 ชนิด ได้แก่ กระดาษทำผิว และ กระดาษทำลูกฟูก ประกอบด้วยกระดาษอย่างน้อย 2 ชั้น

กระดาษ (PAPER)

- ถุงและซอง (BAGS AND ENVELOPES)

วัสดุที่ใช้ทำถุงและซองกระดาษ ส่วนใหญ่นิยมใช้กระดาษคราฟท์ (KRAFT)

พลาสติก (PLASTIC)

นำมาใช้ประโยชน์มีให้เห็นได้ในรูปต่างๆ เช่น ถุง ขวด กล่อง ฯลฯ และลักษณะพิเศษอื่น ๆ

โลหะ (METAL)

โลหะ (METAL) โลหะมีคุณสมบัติแข็งแรง ทนทาน การเคลือบผิวภายในจะช่วยลดการสึกกร่อน ไม่มีการซึมผ่านของไอน้ำและก๊าซ

แก้ว (GLASS)

แก้ว (GLASS) นับเป็นวัสดุบรรจุภัณฑ์ที่มีความเฉื่อยต่อการทำปฏิกิริยากับสารเคมีชีวภาพเมื่อเทียบกับวัสดุบรรจุภัณฑ์ชนิดอื่นๆ และยังรักษาคุณภาพภายในได้ดีมาก

การเลือกใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับสินค้า

ลักษณะของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับสินค้านั้นจะต้องศึกษาถึงลักษณะของ สินค้า ที่จะบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ ว่ามีลักษณะเป็น น้ำ ครีม ผง เม็ด ก้อน แผ่น บางกรอบ ก๊าซ หรือลักษณะอื่น ๆ โดยสภาพแล้วจะมีความเสียหายซึ่งเกิดกับผลิตภัณฑ์ได้ 2 ลักษณะ

1.ความเสียหายทางกายภาพ

2.ความเสียหายทางเคมี

การเลือกใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับสินค้า

1. ความเสียหายทางกายภาพ หมายถึง ความเสียหายที่เกิดจากการชำรุดแตก การยุบตัวซึ่งเกิดขึ้นได้จากการขนส่งเคลื่อนย้าย การเก็บรักษา และการจำหน่าย สินค้านั้น

2. ความเสียหายทางเคมี หมายถึง ความเสียหายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทางด้านปฏิกิริยาเคมีโดยเฉพาะสินค้าที่เป็นอาหารใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสม จะทำให้อาหารบูดเน่าเสียหายเกิดเชื้อรา เกิดกลิ่นเหม็นหืน เกิดการ เปลี่ยนแปลงของสี ความกรอบ ตลอดจนรสชาติของอาหารด้วย

การออกแบบบรรจุภัณฑ์

หลักการออกแบบบรรจุบรรจุภัณฑ์ ประกอบด้วยการออกแบบที่สำคัญ 2 ส่วนคือ

1. การออกแบบโครงสร้าง - เน้นคุณสมบัติของวัสดุใช้ทำบรรจุภัณฑ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ การกำหนดลักษณะรูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร

2. การออกแบบกราฟิก – เน้นการสื่อความหมายด้วยภาพวาดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมการขาย

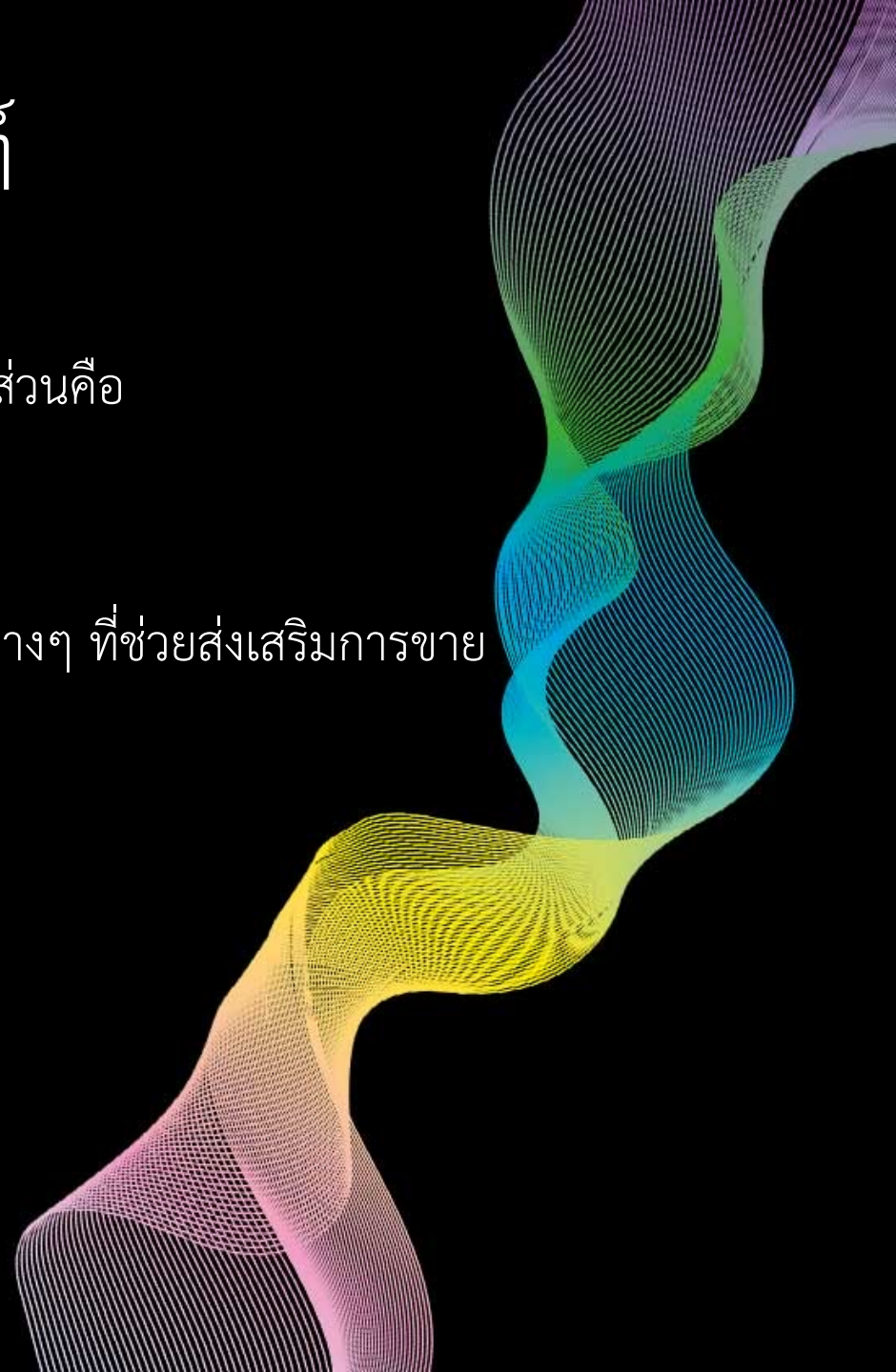

การออกแบบโครงสร้าง

การออกแบบโครงสร้าง จะต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

- ง่ายต่อการเข้าใจประเภทสินค้า รูปแบบกลมกลืนสอดคล้องกับสินค้า
- ความสะดวกและง่ายต่อการจับ/ถือ ขนาดพอดีและสามารถรับน้ำหนักสินค้าได้
- ความสะดวกต่อการเปิดใช้งานผลิตภัณฑ์
- ความสะดวกต่อการหยิบสินค้าออกจากบรรจุภัณฑ์
- สามารถเปิด/ปิด ถนอมสินค้าได้ ชนิดของวัสดุมีความเหมาะสม ป้องกันสินค้าได้ตลอดอายุการวางขาย
- ปลอดภัยต่อการใช้งาน การขึ้นรูป การบรรจุ เปิด-ปิดสะดวก ไม่ยุ่งยาก

การออกแบบกราฟิก

การออกแบบกราฟิก รูปลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์จะต้องบ่งบอกถึงตัวตนของสินค้า (Brand) บอกวิธีการใช้งาน/บริโภค และอื่น ๆ เช่น ความรู้ เทคนิค กรรมวิธีการผลิตที่เป็นจุดขายของสินค้า ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่

- ข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์
- งานพิมพ์บรรจุภัณฑ์
- สีที่ใช้ในบรรจุภัณฑ์

ข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์

01 ข้อมูลด้านการตลาด ได้แก่ สถานที่จำหน่าย ฤดูกาล บาร์โค้ด ตราสัญลักษณ์ต่าง ๆ

02 รูปแบบการกระจายสินค้า (ปลีก/ส่ง) พฤติกรรมผู้บริโภค

03 ปริมาณและมูลค่าของสินค้าในตลาด (ส่วนแบ่งทางการตลาด)

04 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา วิธีการอุปโภค/บริโภค

05 คำอธิบาย จุดเด่น ประโยชน์ ขนาดปริมาณบรรจุ ความถี่/ปริมาณการใช้ที่ใช้ต่อครั้ง ราคาและต้นทุน ข้อควรระวัง

งานพิมพ์บรรจุภัณฑ์

02

กล่องเป็นบรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง เป็นบรรจุภัณฑ์พื้นฐานที่มุ่งเน้นการใช้งาน เน้นเรื่องราคา ในการตัดสินใจซื้อ

01

กล่องเป็นเครื่องมือทางการตลาด เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใช้เป็นสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์นอกเหนือจากการใช้งาน การวางแนวคิดจะสอดคล้องกันระหว่างสินค้าบรรจุภัณฑ์ชั้นใน และบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก
ออกแบบสวยงามเน้นตราสินค้าและความเด่นเมื่อโชว์ตามร้านค้า

สีที่ใช้ในบรรจุภัณฑ์

การเลือกใช้สี ต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายและกลุ่มลูกค้าด้วย ซึ่งมีความรู้สึกนึกคิด รสนิยม วัฒนธรรมและความเชื่อเรื่องสีที่ต่างกัน การใช้สีสัญลักษณ์ตามจิตวิทยา

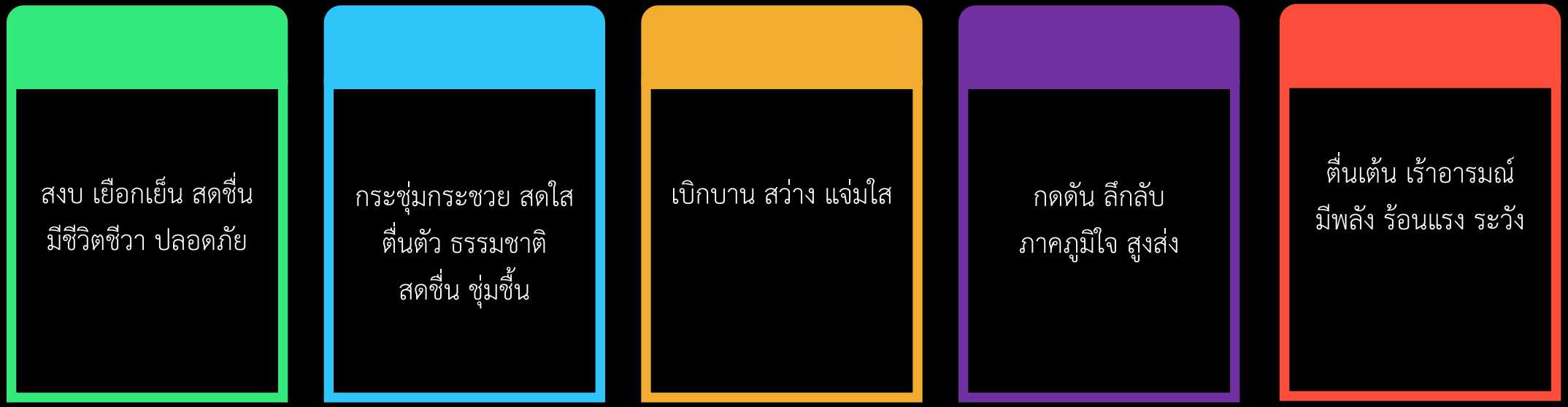

ข้อควรคำนึงในการเลือกใช้สีบนบรรจุภัณฑ์

สีที่ใช้ควรเป็นสีที่จำง่าย สามารถทำให้นึกถึงยี่ห้อ หรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ได้ทันที ใช้สีจดจำได้ง่ายดีกว่าใช้สีแปลกๆ ไม่คุ้นตา

- สีที่ใช้บนบรรจุภัณฑ์ควรเป็นสีที่เหมาะกับผู้บริโภคในทุกๆ สถานการณ์ที่ผู้บริโภคนำมาใช้งาน
- การเลือกใช้สีควรเลือกตามลักษณะของลูกค้า เพศ สังคม เศรษฐกิจ สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งลักษณะตลาด
- แสงที่ใช้ในร้านค้า ซุปเปอร์มาร์เก็ต ก็ต้องนำมาพิจารณาด้วย เพราะแสงไฟที่แตกต่างกันก็สามารถเปลี่ยนความรู้สึกต่อสีได้
- สีของผลิตภัณฑ์และสีของบรรจุภัณฑ์ควรเข้ากันได้ดี มิฉะนั้นจะเกิดความขัดแย้งเกิดขึ้น เมื่อเปิดสินค้าออกจากบรรจุภัณฑ์

*สีที่เลือกใช้จะต้องดูดีเมื่อพิมพ์ขาว – ดำ หรือออกทีวีขาว- ดำ หรือลง นิตยสารอื่นๆ ด้วย

เทคนิคการออกแบบบรรจุภัณฑ์

- วิถีการดำเนินชีวิตผู้บริโภคสมัยใหม่
- การแต่งงานช้าลง ขนาดของครอบครัวเล็กลง
- การอพยพเข้ามาอยู่อาศัยและทำงานในเขตเมืองมากขึ้น
- เวลาในการปรุงอาหารเองจำกัด
- คำนึงถึงเรื่องสุขภาพมากขึ้น
- ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์

วิถีการดำเนินชีวิตผู้บริโภคสมัยใหม่

ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์

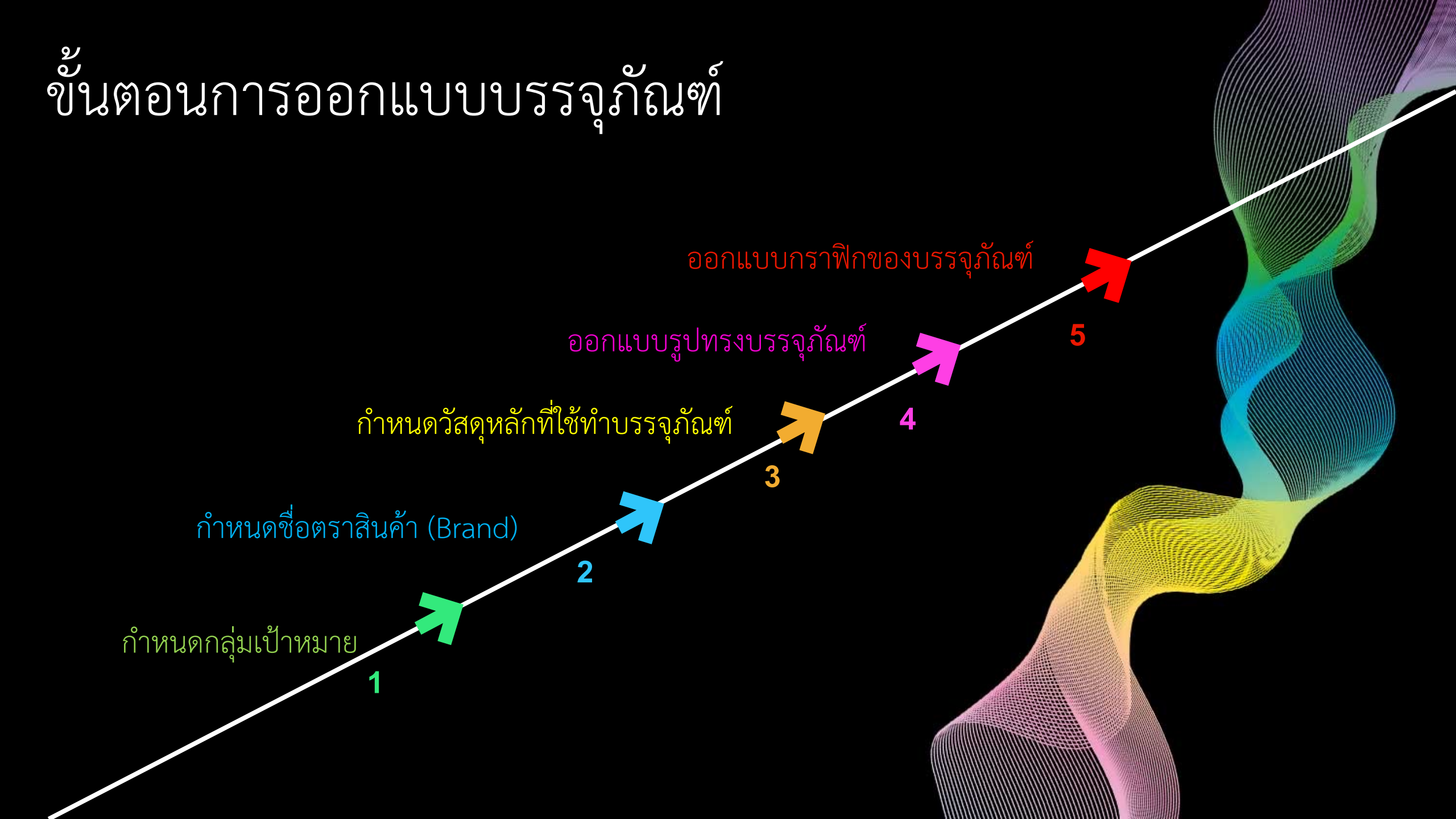

User Experience: UX

การออกแบบสินค้าโดยคำนึงถึงผู้ใช้เป็นหลัก

เป็นกระบวนการออกแบบสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ดึงเอาผู้ใช้ (กลุ่มเป้าหมาย) เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มออกแบบสินค้า หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การออกแบบสินค้าโดยคำนึงถึงผู้ใช้เป็นหลัก นำความต้องการของผู้ใช้ และความต้องการของธุรกิจมารวมกันและสร้างสินค้าที่สามารถตอบโจทย์ได้ทั้ง 2 ฝ่าย

วิถีการดำเนินชีวิตผู้บริโภคสมัยใหม่

โดยต้องเริ่มจากคำถามใหญ่ๆ 4 ข้อก็คือ

1) ใครใช้ ?

2) ใช้ทำอะไร ?

3) ใช้อย่างไร ?

4) ใช้ในสภาพแวดล้อมอะไรบ้าง ?

CASE STUDY

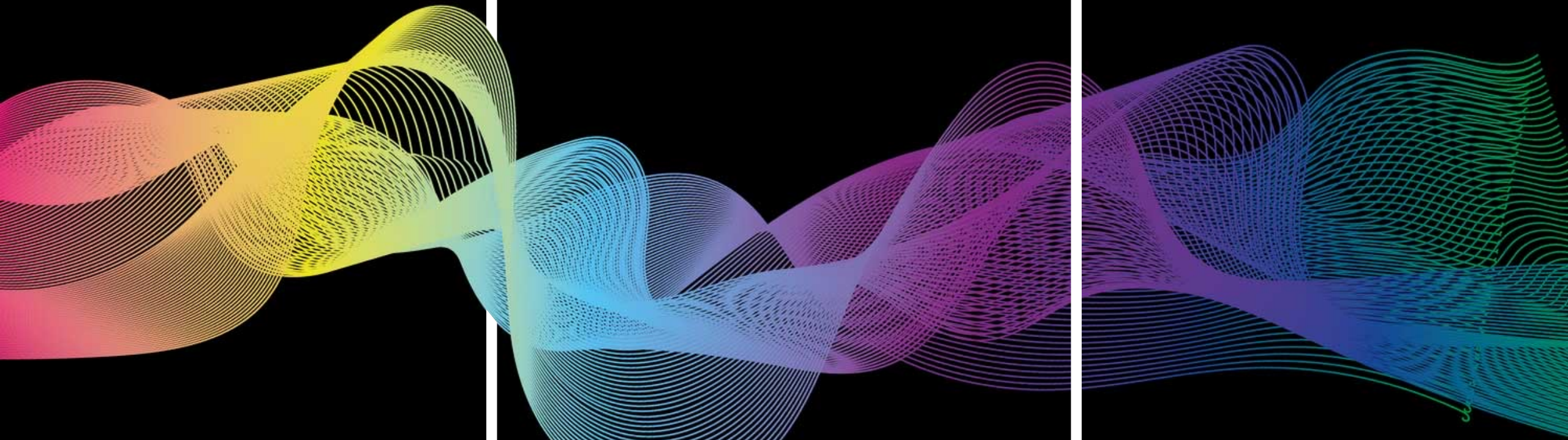

Thelma's
Thelma's

Fettuccine
Pasta
Spaghettoni
11 min

net weight 50 g
25 figured tea bags
GREEN
BERRY
TEA
100 % natural
GREEN
BERRY
TEA

TEAPEE
amerindian herbal teas

Designed in Denmark
Made by nature
Scanwood.
Designed in Denmark
Made by nature
Scanwood.
Designed in Denmark
Made by nature
Scanwood.
Designed in Denmark
Made by nature
Scanwood.

NIKE AIR
AIR MAX
NIKE AIR
NIKE AIR
NIKE AIR MAX COMMAND
11.5
397689 105

Pandle
Every handle, Needs a pandle!

fixa!
fixa!
fixa!
fixa!
doo
doo
doo
smoothie
smoothie
smoothie
Holli
ØKOLOGISKE
PERLER
Holli
ØKOLOGISKE
PERLER
Holli
ØKOLOGISKE
PERLER

HANDY
NAILS
200 Nails
CAUTION
200 Nails

FESTINA
engineered for water
FESTINA
engineered for water
FESTINA
engineered for water

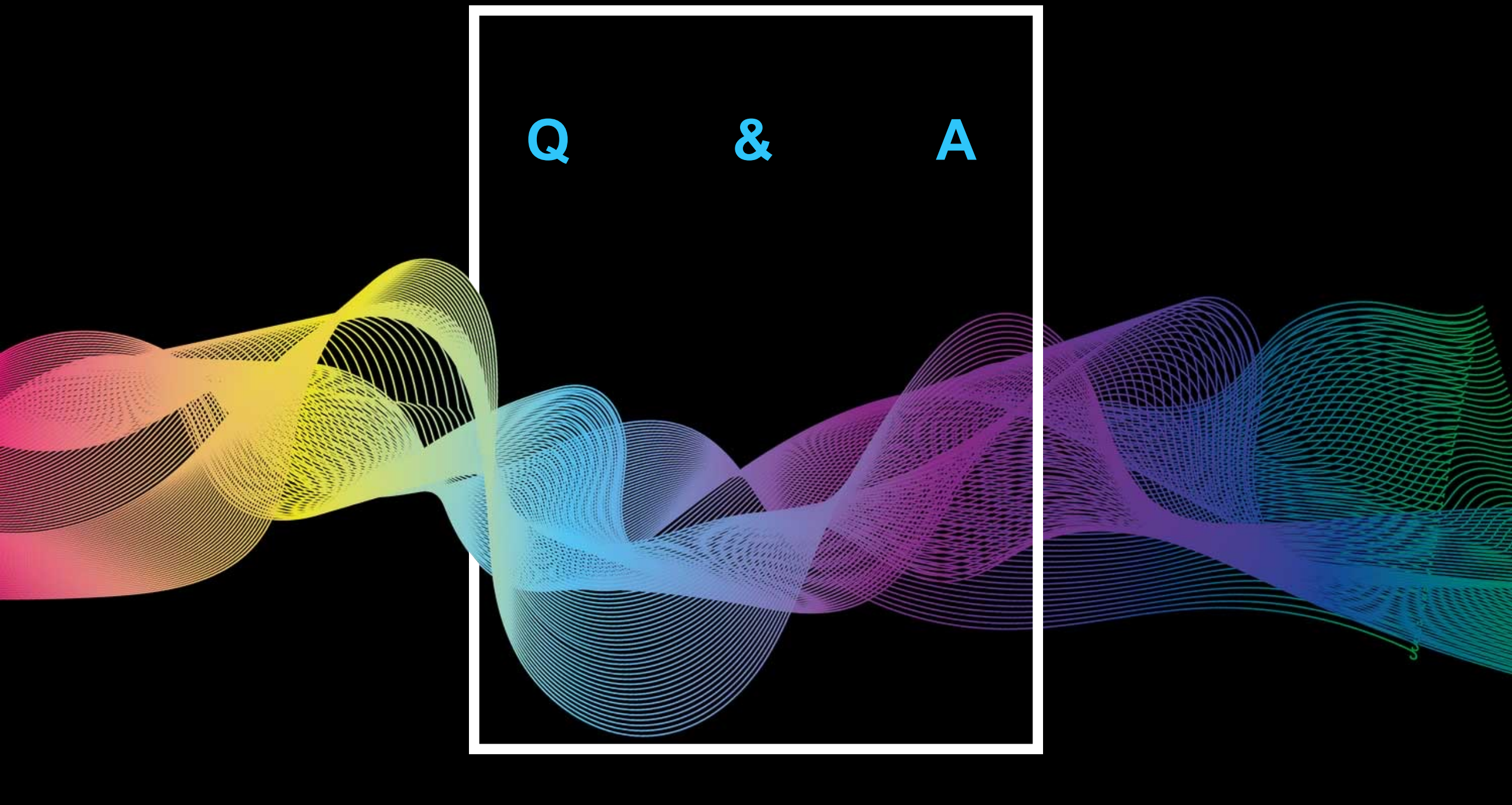
Q & A

ASSINGMENT

ให้นักศึกษาออกแบบบรรจุภัณฑ์ 1 อย่าง ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่นศ.เคยออกแบบงานและพรีเซนมา ตลอดเทอม (เช่น ร้านขนม ออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับใส่ขนม)

สามารถสร้างสรรค์ได้ตามความต้องการ ภายใต้ concept “นวัตกรรม”

โดยใช้หลักการตามบทเรียน

ส่งเป็นไฟล์รูป พร้อมอธิบายแนวคิด ดังนี้

1. อธิบายแนวคิดการออกแบบ
2. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้งาน

3) บรรจุภัณฑ์นี้มีไว้เพื่อ, ใช้อย่างไร

4) ใช้ในสภาพแวดล้อมอะไรบ้าง

กำหนดส่งภายในวันที่ 23 มีนาคม ส่งผ่าน Google Classroom